

Tíz éve, hogy nem visz mindennapi utam Óbudára. Ha egy-egy eseményre elmegyek, szinte minden alkalommal eszembe jut, hogy harminc évvel ezelőtt, ha véletlenül taxival jöttem, el kellett magyarázni a Kiskorona utcát – hisz azelőtt Magyar Lajos utca volt –, no meg a Társaskört.

Múltak az évek, és nagyon büszke voltam, amikor tíz évvel ezelőtt azt mondtam, hogy „Kiskorona utca 7.”, és a taxis visszakérdezett: „Az Óbudai Társaskörbe?”

Bizony, nem volt jó helyen a Ház. Kiesve a forgalmas útvonalról, meghúzódva a régi városrészben, nem volt az emberek szeme előtt.

Hogy a lelkekbe mikor fészkelte be magát? A Magyar Televízió Várbíró Judit szerkesztette Zeneóra című sorozata hozta meg az ismertségen túl az elismerést, hisz olyan világszínvonalú művészek voltak résztvevői a programoknak, mint Bende Zsolt, Lukács Ervin, Melis György, Vásáry Tamás, Gregor József, hogy csak néhányat említsek. Ezzel a programsorozattal túlléptük a Pacsirtamező utcát, és nem csupán a főváros, hanem az ország egyik meghatározó kulturális helye, műhelye lettünk.

A Rolla János vezette Liszt Ferenc Kamarazenekar 1989-es otthonra találásával a Ház igazi zenei műhelyé vált. A már itt lévő Budapesti Vonósok, a régi Óbudai Kamarazenekar, a Budapest Ragtime Band, egy-egy munkanapra az Orfeo Kamarazenekar, a Danubia Zenekar, a Budapesti Fesztiválzenekar – és még sorolhatnám a különböző kis és nagyobb együtteseket, vonósnégyeseket – „elemelt” bennünket a szokványos művelődési házi keretekből. Fővárosi és vidéki kamarazenekarok részvételével szervezett Kamarazenekari Találkozó és Kurzus a Liszt Ferenc Kamarazenekar irányításával összekapcsolt bennünket az egész ország zenei életével.

Az épület adottságait kellett kihasználnunk. A művészeti szalonok olyan irodalmi, képzőművészeti, zenei élménnyel gazdagították az ide látogatókat, amelyek mindig egyediek, csak ide-születettek, „társasköriek” voltak. Szerkesztői, résztvevői között Balassa Péter, Virág Judit, Baranyi Ferenc,

FOTÓ: SZÁSZ MARCELL

Mácsai János, Kerényi Mária, Moór Marianna, Szilágyi Tibor, Mácsai Pál, Kováts Adél, Kulka János, Ráckevei Anna nevével ugyanúgy találkozhattak, mint egészen kezdő zenészek, színészek szárnypróbálgatásaival, például a Miből lesz a cse-rebogár? című „opera-filéző” sorozatban.

Az említetteken kívül a nyári színházi estekre való emlékezés melengeti meg szívemet, nem felejtve el azt a törzsvendéget, aki a Szindbád kertje tíz előadását mindig más hölgy társaságában nézte meg, s a hölgyek kezében mindig egy szál rózsza volt. Harminc év elmúltával is emlegetünk egy-egy jelenetet a Komédi franc-ez? Goldoni-előadásából, s emlékezünk Szakácsi Sándor tüneményes alakítására a Nyár című darabból ugyanúgy, mint Kováts Adél és Stohl András bájos szerelmespárjára a Hajnalban, délben, este című játékból.

Ha a 200 éves épületre, a 30 éves Társaskörre gondolok, akkor a fantasztikus munkatársi csapat és az igazgatói iroda lépcsőjéről látható kép emléke szorítja össze a szívemet, és lop könnyet a szemembe. S hálával gondolok Óbudára, Óbuda vezérkarára, mindenkire, aki támogatott, hogy megélhettem mindezt.

Nagyon szerettem. ■

MERÉNYI JUDIT

FOTÓ: ÉRDI-HARMOS RÉKA

Harminchat éve járok Óbudára, de ebből az utóbbi tíz évben másképp járok ide. Ahogy közeledem a Társaskör épületéhez, már azt figyelem, hogy levágták-e a fűvet, kiragasztották-e a plakátot, feltakarították-e a járdát... Nagy értéket bízott rám Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának vezetése 2008-ban. Merényi Judit vigyázó szemei után az én szemeim vigyázzák a Házat. Boldog voltam, amikor egy taxisofőr megjegyezte: „Na, látja! Ezen az épületen látszik, hogy van gazdája.” Mondtam neki, hogy köszönöm a dicséretet, mert én vagyok a „gazda”.

Persze a kulcsin mit sem ér belbecs nélkül, mert a kulcsin megfog, de a belbecs tart meg. És van belbecs, mely a Társaskör helyét megtartotta a kulturális életben. Megtartotta vonzerejét, ami miatt egyaránt szeretik a művészek és a közönség. Ez a belső érték a 130 éves kávéházi és a 62 éves művelődési házi működés évtizedei alatt kristályosodott ki. Ennek megőrzéséhez az elmúlt tíz évben az alábbiak bizonyosan hozzájárultak. Zenei családjunk megszorodott egy fiatal kamarazenekarral, az Anima Musicae Kamarazenekarral. Ők is, ahogy az itt otthonra lelt kamarazenekarok, jelentős szerepet játszanak a Ház életében, mivel koncertsorozatokat,

fesztiválokat és kurzusokat szerveznek ide. A Till Ottó által alapított Óbudai Kamarazenekar pedig immár 64 éve egy különleges tagja ennek a zenei családnak.

A „társasköriséget”, az egyediséget sikerült megőrizni technikatörténeti szalonjainknak, Seress-estünknek, felolvasószínházi előadásainknak, házimuzsika sorozatunknak, kerti színházi és opera bemutatóinknak, zenés irodalmi estjeinknek köszönhetően, melyeket (a teljesség igénye nélkül) Egressy Zoltán, Esterházy Péter, Fehér András, Fesztbaum Béla, Göttinger Pál, dr. Jeszenszky Sándor, Mácsai János, Novák Eszter, Őze Áron, Szalai Kriszta, Székely Kriszta, Tarján Tamás neve fémjelez. Külön köszönet illeti Baranyi Ferencet és Czigány Györgyöt, akik (a Házhöz hűek maradván) tudásukkal, szellemiségükkel az elmúlt tíz évben is gazdagították a Társaskört.

A jó együttműködéseknek köszönhetően a fiatal zenei tehetségek továbbra is bemutatkoznak; a Krúdy-negyed rendezvényei gazdagítják Óbuda kulturális, turisztikai kínálatát; a Társaskör részese az országos, a fővárosi és a kerületi fesztiváloknak.

Az igazgatói iroda lépcsőjén állva a Péter és Pál templomtorony látványa a Társaskör épületével és fáival keretezve az én szívemet is mindig megmelengeti, és erőt ad. A 2008-as gazdasági válsággal kezdtem, és a folyton bővülő kulturális kínálatban lavírozok évről évre. Az, hogy sikeresen veszem az akadályokat, köszönhető a támogató önkormányzati vezetésnek, a mellettem kitartó munkatársaknak, a hűséges közönségnek és a művészeknek is.

Köszönöm! ■

HARSÁNYI MÁRIA

4	JEGYZET – MERÉNYI JUDIT ÉS HARSÁNYI MÁRIA
8	EMLÉK ÉS EMLÉKEZET – HARMINC ÉV A KÉTSZÁZ ÉVES HÁZBAN – MEGSZÜLETETT AZ ÓBUDAI TÁRSASKÖR KÖNYVE
12	ZEKE GYULA: KÉTSZÁZ ÉVES AZ ÓBUDAI TÁRSASKÖR ÉPÜLETE – EGY FORRÁSÉRTÉKŰ 1925-ÖS ÚJSÁGCIKK
14	CSÖRSZ RUMEN ISTVÁN: VÁNDORNAK MAGAM ESMÉREM – SZERKESZTŐI VALLOMÁS KOBZOS KISS TAMÁS EMLÉKKÖNYVÉRŐL
20	INKÁBB ZENESZERZŐNEK LÁTOM MAGAM, MINT ELŐADÓMŰVÉSZNEK – BESZÉLGETÉS MIQUEU MONTANARÓVAL
25	FÉJA ENDRE: BUDAI IDILL – KOSZTOLÁNYI ÉS ÓBUDA
28	FESTŐ, AKI A FESTÉSZETÉRT FEST – BESZÉLGETÉS HEGEDŰS ENDRE FESTÓMŰVÉSSZEL
44	CSONTÓ SÁNDOR: SZIGETLAKÓK – ARANY SZIGETI ALKONYA
50	HORVÁTH PÉTER: HUNYADI MÁTYÁS ÉS ÓBUDA – 560 ÉVE KORONÁZTÁK MEG AZ 'IGAZSÁGOS' URALKODÓT
56	LASSÁNYI GÁBOR: A NAGY AQUINCUMI BETÖRÉS, 1973 – ELTŰNT MŰTÁRGYAK NYOMÁBAN
60	ZEKE GYULA: SÁRGA – KÉPPRÓZA
62	A KÉPPÉ VÁLT KÍSÉRLET – GRÜNER GYÖRGY FIZIKUS ÉS MŰGYŰJTŐ
70	GYIMESI LÁSZLÓ: TÖRTÉNELEM TÖRÖKSÍPRA – NOVELLA
74	HORVÁTH PÉTER: ÖNKISZOLGÁLÓ, GRILLBÁR, ÉTKEZDE – GYORSÉTKÉZÉS A SZOCIALIZMUSBAN
82	AZ ÉLET KICSIT KÖLTSÉGES, DE MIT MONDJON A ZÖLDSÉGES? – NYAKAS LACI, ÓBUDA DALKRÓNIKÁSA
86	LISZT FERENC NÉLKÜL NEM LENNE JAZZMUZSIKA – BESZÉLGETÉS SIMON GÉZA GÁBOR JAZZTÖRTÉNÉSSEL
91	SZÁNTÓ ANDRÁS: ÓBUDAÉRZÉS – VASBA VERVE – BIEBER KÁROLY KOVÁCSMŰVÉSZ ÜZENETE AZ UTÓDOKNAK
96	UJJÉ, A GÁZGYÁRI DUNA-PARTON NAGYSZERŰ! – ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ EGY ÓBUDAI HORGÁSZVERSENYRŐL
101	HUJ, HUJ, HAJRÁ! – AZ ASR GÁZGYÁR UTÁNPÓTLÁS FOCICSAPATAI A III. SZÉKELY-MAGYAR UTÁNPÓTLÁS LABDARUGÓ TORNÁN
106	GYIMESI LÁSZLÓ: MÁS SZÖRNYET IS HOZOK, CSAK PISZKÁLJATOK – RÉSZLET EGY SOHA EL NEM KÉSZÜLŐ REGÉNYBŐL
110	A SZÖVEGEIM ÖNBETELJESÍTŐ JÓSLATKÉNT MŰKÖDNEK – BESZÉLGETÉS BARTIS ATTILA ÍRÓVAL
116	AMIKOR A MESÉNEK FOLYTATÓDNIA KELL – BESZÉLGETÉS KONCZ ERIKA MESÉIRŐL
119	KONCZ ERIKA: A CÍMLAPSZTÁR – MESE
121	A LUPPA HAJÓSA, AVAGY A PARTRA VETETT RÉVÉSZ – ÍGY SZÜLETETT A SZOMJAS EBIHAL ÉS EGYÉB TÖRTÉNETEK
124	ZSIVÁNY-SZIKLÁK – ŐSZI TÚRA A DERA-PATAK FORRÁSVIDÉKÉN
128	MÉGISCsak SAKKOZÓK VOLTUNK... – BESZÉLGETÉS CSOM ISTVÁN OLIMPIAI BAJNOK SAKKOZÓVAL
136	HAJLIK GÁBOR: LOPÁSOK – BRIDZS
140	KEDVENC – MERÉNYI JUDIT ÉS HARSÁNYI MÁRIA

CSÖRSZ RUMEN ISTVÁN: VÁNDORNAK MAGAM ESMÉREM 14

„A Kobzos Kiss Tamás emlékeztére megjelent Dúdoló verset című kötet írásait és a hozzá tartozó zenei anyagot Csörsz Rumén István állította össze Szerényi Béla segítségével.”

SZERKESZTŐI VALLOMÁS KOBZOS KISS TAMÁS EMLÉKKÖNYVÉRŐL

INKÁBB ZENESZERZŐNEK LÁTOM MAGAM... 20

„Anyám látott egy műsort a Touloni Operában a Magyar Állami Népi Együttessel, és megvásárolt egy hanglemezt az előadás után. Talán négyéves voltam, és ez a zene majdnem állandóan szólt otthon.”

BESZÉLGETÉS MIQUEU MONTANARÓVAL

FESTŐ, AKI A FESTÉSZETÉRT FEST..... 28

„Csak azért hoztam fel példának Le Corbusier-t, mert ha neki, építésznek a romos, lepusztult Tabán tetszett, akkor talán érthetőbb, hogy miért tartom érdekesnek a hasonló helyeket.”

BESZÉLGETÉS HEGEDŰS ENDRÉVEL

CSONTÓ SÁNDOR: SZIGETLAKÓK 44

„A sziget arca folyamatosan változik, őrzi szépségeit, miközben meg-megújul, és népszerűsége máig töretlen. Számptalan híres ember és művész időzött itt hosszabb-rövidebb ideig.”

(Az Óbudai Anziksz új sorozata.)

ARANY SZIGETI ALKONYA

A KÉPPÉ VÁLT KÍSÉRLET 62

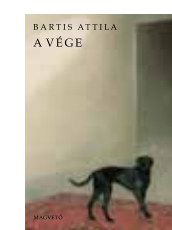
„A piacot számtalan módon lehet definiálni. Például egy gyűjtemény szempontjából nemcsak az számít, hogy nekem mi tetszik – az is számít persze –, de legalább ilyen fontos, hogy a közszellem, a piac mit talál értékesnek.”

BESZÉLGETÉS GRÜNER GYÖRGGYEL

AZ ÉLET KICSIT KÖLTSÉGES, DE MIT MONDJON A ZÖLDSÉGES? 82

„... ezt a nótát a Schlosserben neked huzatom: / Hogy kint Óbudán, éjfélt után, / amikor az összes kocma már bezár, / mikor megyünk a Schlosserbe, az volna a jó, / ha megállna a Bécsi úton a sétahajó.”

NYAKAS LACI, ÓBUDA DALKRÓNIKÁSA

A SZÖVEGEIM ÖNBETELJESÍTŐ JÓSLATKÉNT MŰKÖDNEK 110

„A munka közbeni katarzis a munka része. Ami érzelmileg nem történik meg velem írás közben, az nem valószínű, hogy meg tud történni az olvasóval olvasás közben.”

BESZÉLGETÉS BARTIS ATTILÁVAL

MÉGISCsak SAKKOZÓK VOLTUNK... 128

„Hova, hova elvtársak? Megyünk a templomba, hálaadó misére az olimpiai győzelmünk tiszteletére, Gábor elvtárs. Az elnökhelyettes erre szokatlanul hosszan nézte a plafont, majd elengedett minket: Menjenek, Portisch elvtárs.”

BESZÉLGETÉS CSOM ISTVÁNNAL

ÓBUDAI ANZIKSZ – HARMADIK KERÜLETI KULTURÁLIS MAGAZIN • IV. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM • FELELŐS KIADÓ: ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZATA (1033 BUDAPEST, FŐ TÉR 3.) **AZ ÓBUDAI TÁRSASKÖR KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL** • A KIADÁSÉRT FELEL: BÚS BALÁZS • FŐSZERKESZTŐ: A. HORVÁTH ANDRÁS • SZERKESZTŐ: VIG GYÖRGY • ARCULAT, TÖRDELÉS, NYOMDAI MUNKÁLATOK: WWW.GALLAIDESIGN.HU • A CÍMLAPON HEGEDŰS ENDRE: OSZLOPCSARNOK, 2014. OLAJ, VÁSZN, 100X80 CM • A HÁTLAGON: MARGITSZIGET 1884. FORRÁS: 1884-ES KIADÁSÚ BUDAPEST TÉRKÉP RÉSZLETE • SZERKESZTŐSÉG: ÓBUDAI TÁRSASKÖR (1036 BP., KISKORONA UTCA 7.) • E-MAIL: OBUDAANZIKSZ@GMAIL.COM • WEB: WWW.OBUDAANZIKSZ.HU • ISSN 2416-1667 • A KIADVÁNY 100%-BAN ÚJRAHASZNOSÍTOTT CYCLUS PRINT PAPIRRA KÉSZÜLT • AZ INGYENES, NEGYEDÉVENTE MEGJELENŐ KIADVÁNYT KERESSE A KERÜLETI KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEKBE ÉS RENDEZVÉNYEKEN • MINDEN JOG FENNTARTVA